

1. Interviewprotocol Annabelle

Algemene gegevens

Interview:	Biografisch-narratief
Algemene gegevens:	Annabelle, moslima.
Datum afname:	Vrijdag 11 juli 2010
Plaats afname.	Bij de geïnterviewde thuis

Verklaring gebruikte tekens:

I:	Geïnterviewde spreekt
C.	interviewer spreekt
--	voor een korte pauze
---	voor een langere pauze
( )	wanneer de woorden niet te verstaan zijn
((lacht))	commentaar. reactie/emotie

Elke zin moet beginnen met een hoofdletter en eindigen met een punt

De naam van de respondent (of andere namen, plaatsnamen en namen van organisaties, uitzonderingen zijn namen welke bepalend zijn voor het begrip van het verhaal) mag niet voorkomen in de tekst

Contactopname

Ik kreeg het e-mailadres van Annabelle van een vrouw die ik al eerder had geïnterviewd. Ik had haar na het interview gevraagd of zij misschien nog vrouwen kende die mij wilde helpen met mijn scriptie. Ik heb Annabelle toen gemaïld en we hebben een afspraak gemaakt. Het was de dag na de verloren finale van de Wereldkampioenschappen voetbal.

Ontvangst

Ik had met Annabelle afgesproken bij haar thuis. Ik ging er met de trein naartoe maar stapte bij het station in de verkeerde tram. Ik vroeg een man op straat of hij wist hoe ik moest lopen en hij wees mij de weg. Na een half uur lopen besloot ik het toch nog maar eens te gaan vragen en wat bleek de man had mij totaal de verkeerde kant op gestuurd waardoor ik in een heel ander deel van de stad was beland. Ik nam de tram weer terug. Veel te laat kwam ik aan bij het huis van Annabelle. Het vervelende was dat ik geen internet op mijn telefoon had waardoor ik haar niet kon mailen dat ik later kwam. Haar telefoonnummer had ik ook niet. Maar Annabelle was nog thuis. Ze ontving mij hartelijk en vroeg mij bij binnenkomst of ik

mijn schoenen uit wilde doen. Ik kreeg een vers geperst sapje en later nog een boterham met pindakaas. Het huis was netjes. Een koran in de kast en een kalender en Koranteksten aan de muur verklapten dat de bewoners moslims zijn.

Interviewsituatie

We gingen zitten op de banken schuin tegenover elkaar. Tussendoor zijn we een keer naar de keuken gelopen voor wat te drinken en een keer naar de slaapkamer waar Annabelle me haar bruidsjurk liet zien. Dit keer durfde ik wel te vragen waarom ik mijn schoenen moest uitdoen bij de voordeur, het is vooral hygiënisch. De man van Annabelle was ook thuis. Hij lag te slapen en ging later op de dag weer naar zijn werk. Tussendoor kwam nog een neef van haar man binnen die bij Annabelle en haar man woont. Het interview zelf duurde hooguit een uur. Annabelle had een goed lopend verhaal en ik hoefde tussendoor niet veel vragen te stellen. Toen de man van Annabelle weer terug kwam van zijn werk ging hij koken. Ik mocht blijven eten en durfde ook eigenlijk geen nee te zeggen. Opvallend was wel dat Annabelle en ik in de woonkamer aten en haar man en zijn neef in de keuken. Ik vond het een beetje vreemd maar aan de andere kant was het wel een opluchting want ik had een te kort rokje aan en voelde me daar toch wat ongemakkelijk bij. Ondertussen was ik daar ook al veel te lang en was ik die mensen onnodig aan het ophouden dus toen ben ik naar huis gegaan. Ik vond het gezellig. We hebben naast het interview ook veel gepraat over de dochter van Annabelle en over de kookkunsten van haar man. De vriendin van Annabelle die ik ook had geïnterviewd, belde nog naar Annabelle om te vragen hoe het interview was verlopen.

Korte samenvatting van de inhoud

Annabelle is niet opgegroeid in de Randstad waardoor zij en haar familie toen in een ander cultuurtje zaten. Annabelle is bijvoorbeeld jong getrouwd en heeft toen een dochter gekregen. Ze werkte een beetje voor erbij maar haar man was de kostwinnaar. Er veranderde een boel toen Annabelle besloot te scheiden. Ineens was ze een vrouw alleen met een kind en ze ging een opleiding volgen waardoor ze een betere baan kon krijgen. In deze tijd leerde ze een Egyptische man kennen. De eerste ontmoeting met de islam. Annabelle vertelt dat ze het destijds een prettig idee vond dat zij en haar vriend gewoon seks hadden tijdens de ramadan. Dat gaf aan dat de toenmalige vriend van Annabelle niet zo extreem bezig was met het geloof. Later is Annabelle haar huidige man tegen gekomen. Deze was meteen al serieus en stelde Annabelle voor aan zijn familie in Turkije. Annabelle en haar man wonen nu samen en Annabelle wilde zich graag verdiepen in zijn geloof. Zij heeft met een vriendin een cursus gedaan bij Dar-Al-Ilm. En naarmate de cursus vorderde werd zij steeds meer overtuigd. Ze besloot zich te bekeren. Annabelle vindt het op dit moment nog wel moeilijk om er met haar ouders en haar autistische dochter over te praten. Ze wil dan ook nog geen hoofddoek dragen omdat ze bang is dat haar dochter dat niet accepteert. Annabelle probeert nu door haar daden te laten zien, aan bijvoorbeeld haar ouders, dat de islam mooi is en niet eng.

2. Interviewtranscript Annabelle

I: X vind ik wel belangrijk om te noemen in verband met een andere cultuur daar. Dat heb ik later gewoon ervaren dat het een andere cultuur is dan hier in X. En uhm een hele leuke jeugd gehad, lieve ouders uh vrij standaard denk ik wel voor menigeen maar voor mij was het wel heel bijzonder. We gingen weg, een camping gingen we altijd naartoe. Ik had een broer-tje vier jaar jonger dan ik ben. Uhm nou goed familie, gezellige barbecuefeestjes enzovoort. En daarna ( ) toch wel het cultuurtje van X. Het was vrij normaal dat ik na mijn school ging trouwen. Ik ben dan ook vrij jong getrouwd. Uhm anders was ik bang dat ik over zou blijven. Hoe stom dat nu ook klinkt. ((lacht)) Goed uh ik was uh net 21 getrouwd, zwanger geraakt, dochter gekregen. En ik heb er bewust voor gekozen om te scheiden toen ( ) Uhm nu dertien jaar geleden. –

(Haar man komt de kamer binnenlopen om gedag te zeggen.)

I: Uhm even terug denken. O ja jong trouwen, kinderen en scheiden. Ja dat kwam op dat moment door het overmatig alcoholgebruik van mijn ex. Wat mij ertoe zette om te scheiden. En mijn dochter was op dat moment vier. En uhm toen om aan geld te komen een jaar lang huizen schoongemaakt. Ja dat was niet echt ja in die tijd was het heel normaal dat je als vrouw een beetje meewerkte voor de luxe maar niet dat het echt ging om jouw carrière. Dus vandaar dat het meest makkelijke was een beetje huizen schoonmaken en na een jaar dacht ik wil ik dit mijn hele leven doen nee. En daarna heb ik een secretaresseopleiding gevolgd. Kon ik makkelijk combineren met mijn dochter natuurlijk. Kantooruren werken, dus dat was voor mij een reden omdat te gaan doen. Daarna vrij snel werk gevonden na de opleiding. En uh was ik eigenlijk de enige in mijn omgeving die sowieso al gescheiden was, ik kende niemand in mijn hele omgeving die familie niet nou en de buurt. Uh ook nog eens de enige die daarna een opleiding ging doen. Niet in mijn omgeving in ieder geval. Dus ja ik was anders en uh toen vond ik dat Emmen waar ik grotendeels gewoond heb mij niet kon geven wat ik zocht. En wat ik zocht, wist ik niet. Maar ik wist wel dat ik iets moest gaan uitzoeken voor mezelf. Om daar achter te komen ben ik ( ) bij de overheid ben ik uh heb ik overplaatsing aangevraagd naar Zwolle. Dat was vanuit Emmen gezien toch wel de stad. ((lacht)) En toen daar gaan wonen met mijn dochter en uhm even denken want ik ga iets te snel. Want ik heb in Emmen nog wel samengewoond met een man. Die was Egyptisch van afkomst. En ik vond het buitenland altijd interessant omdat ik tegen het vijf uur eten was, het acht uur de koffie en ( ) Ik wilde wat anders, wat wist ik niet en ik vond dat op dat moment bij een buitenlandse man uit Egypte. Daar ben ik mee samen gaan wonen, ruim drie jaar. Hij is van afkomst uhm orthodox uhm nee moet ik even denken oh koptisch. En uhm omdat ik met hem samenwoonde wilde ik voor mezelf en van hem weten wat heeft je ertoe bewogen om daarin te geloven. En in die tijd wat videotjes gaan kijken. Sorry ik ben zelf opgegroeid zonder geloof dat had ik nog niet vermeld maar van huis uit helemaal niet. En uhm ik kreeg het riep heel veel vragen in me op en ik kwam er niet echt ik kon die vragen niet beantwoord krijgen. Door het kijken van die videotjes uh over uh Jozef en Mozes dat soort dingetjes. Toen heb ik een nare bijsmaak gekregen van het apostolische geloof. Ik ben nu wel heel erg hard bezig merk ik hoor. Want in mijn pubertijd had ik vriendinnen die van huis uit apostolisch waren en uh ondanks dat die meiden veel vrijer waren met de jongens dan ik -- was wat een hele andere oorzaak had -- Ik ben op vrij jonge leeftijd verkracht en dat weerhield mij ervan te ver te gaan met jongens, negen. Dat vormt je ook voor een gedeelte. Mijn vriendinnen waren ( )

C: Door een bekende?

I: Ja nee voor mij niet. Hij woonde achter ons maar ik kende hem eigenlijk niet. Als kind van negen houd je je niet met pubers bezig. Het was een jongen van zestien. Maar daar hou je je

ook niet mee bezig op zo'n moment natuurlijk. Dus ik kende hem eigenlijk niet, alleen zijn naam en dat ie achter ons woonde. Ja hij is naar een jeugdhuis ofzo tuchthuis ofzo gegaan heb ik begrepen. Mijn ouders vinden dat eigenlijk een onderwerp waar, ik denk te gevoelig. Ik heb wel eens wat geopperd maar ze wilden het er eigenlijk nooit over hebben. Ik heb alleen gehoord dat hij heeft wel meer gedaan en heeft ook vaker in de gevangenis gezeten. Het was niet zo'n fijne jongen waarschijnlijk ((lacht)) Uhm om even terug te gaan naar het apostolische. Haar vader had gezegd van jouw vriendinnen zijn hoeren omdat ze uitgaan. Hij heeft zijn dochters weleens opgehaald uit een discotheek. En uh dat ging allemaal behoorlijk ver. Terwijl ik dacht ik doe toch helemaal niks, ((lacht)) je moest eens weten. En uh de ex-schoonouders van mij, ontzettende lieve mensen gereformeerd. Wel een geloof waar ze het heel druk of heel druk, hij was diaken. Ja toch wel behoorlijk bezig met de kerk. En zij vonden het heel erg jammer dat ik dat wij niet voor de kerk wilden trouwen. Ik heb toen heel eerlijk gezegd van hoe kan ik voor de kerk trouwen als het ergens om gaat waar ik niet achter kan staan. Dan vind ik dat schijnheilig en zo zie ik dat en dan kan ik ook niet in de kerk trouwen. Dat hebben we ook niet gedaan. Ik kreeg wel een bijbel. Ja het zag er wel leuk uit en het stond wel grappig in de kast. Meer had ik er ook niet mee en mijn ex ook niet. Die ging ook nooit naar de kerk. En uh hij komt uit een heel klein boerendorp uhm waar iedereen elkaar kent. Een klein plaatsje bij (Groningen) net iets meer dan een gehucht. Weet je met een slagerij, een supermarkt-je, uiteraard de kerk waarschijnlijk wel meer maar dan houdt het wel op. Dus dat was dan een beetje dan het verleden voordat ik naar Zwolle ging waar daar was ik blijven hangen. Ja na de Egyptenaar ben ik naar Zwolle gegaan om me te ontplooiën en ook omdat ik hoopte dat mijn dochter meer afhankelijk zou worden van mij waardoor we een betere band zouden krijgen. Ik kwam er in Zwolle achter dat het te maken had met autisme. Iets wat ik voorheen niet wist. In Zwolle had ik een heel leuk leven. Heel leuk leven met mijn vrienden leuke dingetjes doen. Werken ja hè bij de belasting. En uhm weet ik wat doen en vakantie en dat ging allemaal hartstikke leuk, ik had geen zin in een man in mijn leven. Lang leven de lol een beetje de pubertijd die ik op een andere manier beleef zeg maar. En een van mijn vriendinnen had ik op vakantie leren kennen. Die woonde in Amsterdam en zij kwam weleens bij mij en ik kwam weleens naar haar toe. En op een van die uitjes in Amsterdam ben ik mijn huidige man tegen gekomen. Wat is al zei, hij is Turks van afkomst woont hier sinds 1998. Ik leerde hem kennen in een discotheek en hij was heel erg uhm uhm netjes. Ik kende dat eigenlijk helemaal niet van een man. Dat ze zo netjes konden zijn in plaats van opdringerig. Hoffelijk me bij haar huis afzetten, niet aandringen, niet verder gaan dan dan vragen om een kusje en niet eens proberen. Ik dacht van nou ja Jezus ((lacht)) dat is helemaal nieuw voor mij. En uh je bent natuurlijk ook geen zestien meer dus dan sta je anders in het uitgaansleven. Ik was natuurlijk al wel ergens in de dertig. En hij is toen nog een avond bij mij geweest in Zwolle. Kort erna anderhalve week later. En opnieuw is hij diezelfde avond weer naar huis gegaan. En ik dacht bij mezelf nou dat is de moeite waard. ((lacht)) Nou ben ik nog een heel belangrijk dingetje vergeten. Na die Egyptenaar die koptisch is, was er nog iemand waar ik heel lang iets mee heb gehad. Een Turk ook islamitisch, mijn eerste kennismaking met de islam. En ik vond dat op dat moment heel positief want we hadden seks tijdens de ramadan. Toen dacht ik van dat is niet zo'n extreme moslim. ((lacht)) En hij wilde ook wel eten en dat zag ik als positief op dat moment. Op dat moment wel maar ik wist ook niet beter op dat moment. Maar dat was dan natuurlijk niet zo positief. Wat ik van Emmen ken over islam dat is. ik zit te denken in Emmen wonen weinig Egyptenaren en merendeel Turken en Marokkanen en vooral Turken. De Turken die in Emmen wonen die zijn van een familie, kennis van, neef van, nicht van of weet ik veel wat. Die die ( ) En wij zien Turken als moslim en dus dat wordt geassocieerd met dus vandaar dat ik die vriend die ik toen had dat als positief bestempelde van tijdens de ramadan dus niet hield aan de regels. Dus van hij is niet extreem en hij is wel hij is Nederlands. Ja dus dat was een pluspunt ja en later heb ik dat

natuurlijk anders ervaren. Hij kon mij heel moeilijk loslaten, dat heeft heel veel problemen met zich meegebracht en dat ik naar Zwolle ben gegaan na Emmen dat is eigenlijk voor mij heel positief geweest omdat hij niet wist waar ik woonde en we konden elkaar dan loslaten. Dat moest op een gegeven moment ook wel. Hij heeft mij nog geprobeerd te traceren via werk enzovoort. Dat was minder leuk en minder makkelijk. En ik ben bedreigd door andere in die tijd van zijn familie in Emmen. Ik was allang blij dat ik in Zwolle woonde of werkte want daar kon ik normaal de straat weer op en uh ik had me nooit voor de islam geïnteresseerd. En uh die vriendin die in Amsterdam woonde, die ik op vakantie heb leren kennen, zij is Indisch – Indo van afkomst. Zij uh heeft een vriendin uhm waar ze heel veel mee omgaat, een Surinaamse en een Marokkaanse. En zo leerde ik een klein beetje over de islam via die Marokkaanse. Ik hoorde toen eigenlijk uhm als je godvrees hebt dat je dan niet zomaar tijdens de ramadan kan eten en op die manier ben ik daar langzamerhand anders over gaan denken en en zag ik wel in dat wat die uhm man uit Emmen deed niet goed was. – En intussen was ik toen bij mijn man. Nog steeds heel bescheiden en beschaafd enzovoorts (en kwam steeds meer in Amsterdam) en uhm situaties hoe hij daar over denkt uhm intrigeerde mij. En uhm toen gaf hij ook antwoord ook uhm maar dat heeft met islam te maken dat komt vanuit de islam. En dat zette mij aan het denken. Het grote verschil voor mij was in het begin toen ik hem leerde kennen is dat als wij op bed lagen en hierachter stond een moskee en uhm dat wij in één keer dat er omgeroepen werd voor het gebed opgeroepen werd en dat mijn man in één keer vanuit het kussen naast me ging liggen en dat ik zei doe normaal. Ja ik kende een hele andere kant vanuit Emmen. Ik snapte dat helemaal niet. ((lacht)) Dus ik heb heel veel omschakelingen moeten maken om dat te begrijpen. Van wat is goed en wat is niet goed en ik kreeg op het werk ook steeds meer de vraag toen ik aan het pendelen was ( ) met mijn huidige man en we niet samenwoonde ( ) we gaan verloven, we gaan trouwen en dat ze zeiden van moet je dan geen hoofddoekje om? Mag je dan nog wel werken? En op een gegeven moment gaf ik de antwoorden die ik van mijn man hoorde en uhm maar je gaat je steeds meer dingen afvragen. Met name ook voor mij uh hoe hij sommige zaken bekeek en en dat hij zei van nee je ouders zijn heel belangrijk en je moet netjes zijn naar je ouders en dat zei mijn moeder ook wat is hij netjes hier en zorgt altijd voor het eten, mijn vader kan amper een ei koken en hij maakt hele gerechten voor mijn ouders klaar. En hij zorgt goed voor mijn dochter. Dat vind ik ook heel bijzonder hoe hij daar mee omgaat. Uhm --- Hij betrok mij gelijk bij zijn familie, vrij snel. En dat vond ik een een een gigantisch pluspunt omdat ik wel weet dat ik omdat ik gescheiden ben en een kind heb, daar wordt in sommige landen en culturen toch heel anders tegenaan gekeken --- Hij heeft hier een zus wonen en een broer wonen en goed de rest woont allemaal in Turkije. En uh -- Dus ik was heel blij dat zijn familie en hij ook zei van dat we volgend jaar naar Turkije gaan zodra het mooi weer wordt en daar langs om alle familie te ontmoeten. En uh daar was ik heel blij mee van oké ik word in ieder geval geaccepteerd. Ja hij was vrij snel serieus want eh we hebben elkaar in juli leren kennen en we zijn in september, eind september hetzelfde jaar met zijn tweeën op vakantie geweest naar Griekenland. En ehm daar heeft hij mij ook gevraagd als we serieus verder gaan dan heb ik één verzoek aan jou: wil je alsjeblieft geen varkensvlees meer eten? Dus ik dacht dan mag ik dadelijk geen alcohol meer en dan moet ik zeker stoppen met roken en ehm ((lacht)). Nee hij zegt nee serieus dit is het enige wat ik je vraag voor de rest ga ik je niks verplichten of dwingen of opdringen of wat dan ook, ik wil alleen graag dat je geen varkensvlees meer eet. Dat vond hij toch wel een heel dilemma dat ik varkensvlees at. Omdat we heel veel samen zijn en en hè lichamenlijk alles delen, ook in de pannen, dat ik dan voor mezelf varkensvlees klaarmaakte dat vond hij eigenlijk ook niet fijn. En daar was hij ook heel duidelijk in. Alcohol was hij niet zo moeilijk in omdat hij ook wel wist dat ik alleen dronk met uitgaan en niet thuis. Maar ik ga ook niet meer uit. Ja omdat ik me dan vrijer voelde met

dansen dat was wel een beetje de reden en ik vraag me ook af is het echt nodig? Maar het is heel erg geaccepteerd om te drinken En toen even denken de familie heeft mij geaccepteerd –
C: Griekenland

I: Griekenland, geen varkensvlees meer eten. Ik at op dat moment een varkenshaasje en dat was toch wel erg lekker. ((lacht)) Ik was bang dat ik de rookworst van de Hema zou gaan missen en ehm speklappen op de barbecue. En Zwolle heeft ook nog wel – ehm ten eerste dacht ik dan kan ik gewoon kip gaan eten want we hadden het nog helemaal niet gehad over hala ofzo. Dus je kunt heel veel dingen gaan eten dan wat geen probleem is en uhm heb ik ook gedaan. We woonden apart maar ik at geen varkensvlees meer Uhm Toen ik in Amsterdam ben gaan wonen ben ik automatisch wel halal gaan eten omdat mijn man natuurlijk halal eet. Even kijken hoor— We zijn na twee jaar, anderhalf, twee jaar gaan trouwen en uhm toen woonde ik nog in Zwolle omdat ik mijn werk daar had. Mijn man is aannemer en we zagen elkaar dus alleen in de weekenden. Uhm Ik ben vrij snel een dag minder gaan werken. ( ) dat ik in Amsterdam ben gaan werken en ehm eigenlijk hier ook begonnen met halal eten. Verder nog niks wetende over de islam Totdat ik wat meer gesetteld was. Ik had het druk met het nieuwe gebeuren van het autisme hè het gewenningsproces en en van hoe ga ik daar mee om enzovoorts enzovoorts. Cursus gevolgd, in Amsterdam een vervolgcursus gevolgd. Daar kwam toen wat meer rust in en toen ben ik me gaan interesseren voor de islam Dat was er al wel op de achtergrond maar alleen ik had het te druk met andere dingen. Ik moest mijn man helpen want die had een administratie of zoals hij dat noemde geregeld en ik kwam er al vrij snel achter dat het gewoon zoals bij de boeren met bonnetjes in een zakje en dat ging naar de boekhouder Dus ik moest of ik moest ik vond het wel heel erg nodig om dat te digitaliseren en dat allemaal op te zetten en een nieuwe boekhouder zoeken en er waren geen verzekeringen dus ik moest heel veel regelen. Maar uhm interesse gekregen en ik was ook al een beetje aan het zoeken, ramadan had ik ook al een keer meegemaakt met mijn man en als jij wilt eten geen probleem. En dan op zondag dat hij dan zei van zullen we op een terrasje gaan zitten en dan dan dacht ik nee want dat vind ik niet leuk voor jou. En uhm ik ging dan wel brood eten in de keuken als hij in de kamer was -- maar niet waar hij bij was want dat vond ik niet plezierig en uhm roken is voor hem geen probleem want hij rookte niet, nooit gedaan ook. Dus als ik in zijn bijzijn rookte dat stoorde hem toch al niet. Dat was geen verleiding voor hem. Ik moest alleen wel wennen uren met de ramadan van elkaar wel mogen kussen en en en dat was ook nieuw voor mij. Ik ken niemand in de familie die iets met de islam te maken heeft, alles wat ik toen we samenwoonde leerde was gewoon nieuw voor mij. Uhm de manier van eten, de manier van leven. Ik kom uit zo'n beschermd gezin eigenlijk – en omgeving, ik vond alles leuk om te ontdekken en en dat trok me ook enorm en het motiveerde me ook om weer te gaan zoeken en om meer te gaan ontdekken. En wat wil ik? En wie ben ik dan enzovoorts En juist door door de denkwijze van mijn man hoe hij situaties ja hoe hij dan dan uhm situaties benaderde zeg maar met betrekking tot werk, mensen, familie uhm en en dat een aantal zaken door zijn cultuur kwam en en het onderscheid islam en cultuur uhm -- waar wij tegenaan liepen had altijd te maken met cultuur en bijna nooit met islam. Ik wilde wel weten waarom ik geen hoofddoek hoefde te dragen omdat ik zijn vrouw was en of ik nog wel mocht werken. En ik wilde dat eigenlijk tegen mijn collega's kunnen zeggen dat ik – vanuit mijn eigen leer. Ik had ook collega's op kantoor, Turkse meisjes waren dat met een hoofddoek die gewoon geeneens wisten waarom ze een hoofddoek droegen. Mijn mama doet dat ook en oma doet het ook, ja dat begrijp ik maar waarom is dat belangrijk voor jou? En daar hadden ze geen antwoorden op en dat wilde ik gewoon wel. Ik werd gewoon steeds leergieriger en leergieriger, ik wilde het gewoon weten. En toen ben ik gaan zoeken en toen kwam ik bij X.

C: Hoe lang is dat geleden?

I: Twee jaar Ruim twee jaar geleden ben ik begonnen met een studie die Darm gaf X en ik zochten iets waar we echt veel meer konden leren over de inhoud van de islam Wat betekent het? Vragen beantwoord krijgen. Ik wilde dat sowieso graag en we wisten niet hoe en waar we het moesten zoeken Op een gegeven moment zijn we naar een lezing geweest uhm en daar hebben we een meisje leren kennen X. X is nu een vriendin van ons beiden en uhm en ehm X daar heb ik nu ook nog heel veel steun aan, als ik nog vragen heb of iets wil weten. ( ) en we wilden meer en toen zei mijn man er fiets hier heel vaak een bekeerling, een man langs en en uhm die weet misschien wel iets. Nou dat is een goeie als ik hem een keer zie en toevallig zag ik hem een paar dagen later die man bij de tram staan Dus mijn man de auto stopgezet, ik eruit. ((lacht)) Ik ernaar toe en gezegd van nou ja ik wil graag wat meer leren van de islam en ja je uiterlijk geeft wel aan dat jij bekeerd bent en kun je me op weg helpen. En hij gaf toen wat namen en ook van Darm. Nou en zo bij Darm gekomen en de studie koran van kaft tot kaft. X en ik en nog een ander meisje X hebben we die met zijn drieën gedaan. Ik was wel bang dat ik dingen zou ontdekken waar ik helemaal niet achter kan staan, Straks ben ik met een man getrouwd die dingen gelooft waarvan ik denk hoe kan je hier überhaupt in geloven. Ja daar was ik erg bang voor.

C. Deed je deze studie met de intentie je te bekeren of was het puur informatief?

I: Nee nee informatief. Ik wilde weten van de islam wat het inhield wat het betekende, waar het achter stond, waar het in geloofde. Uhm nee nee ik had uhm mijn man zei oh misschien wordt je ook wel moslim, toen zei ik dat weet ik helemaal niet. ((lacht)) Hij vond het heel leuk Achteraf weet ik wel dat hij dacht van oh als ze die studie gaat doen dan komt het wel goed. Omdat het zo'n mooi geloof is, ben ik er wel van overtuigd dat zij zich gaat bekeren. Nou die studie gaan volgen en dan groei je ernaartoe in mijn geval, je wordt steeds meer overtuigd van het verhaal en uhm ik ging er in geloven inderdaad. En in het begin heb ik enorm de vraag gehad van is het dan zo dat uhm je krijgt nooit echt overal antwoord op. Dat bestaat gewoon niet vind ik. Ik had al wel het gevoel van er moet iets zijn maar wat weet ik niet. Mijn hele leven al er moet iets zijn, er is wel iets maar ik weet niet wat. Uitgezocht door natuurlijk die Egyptenaar maar dat deed het voor mij niet en de islam dus wel. Vandaar dat ik dus ook inderdaad besloten heb me te bekeren tot de islam. En ik wil nog steeds meer leren en ik vind het nog steeds leuk. Ik heb net vorige week een studie afgerond uhm het was de tweede die ze gaven. De islamstudie 2010 heette die en dat ging ook over de de de over de profeet Mohammed hoe hij leefde en waarom hij uhm hoe hij de boodschappen opving en uhm op welke manier En uhm de geschiedenis van de islam en uhm dat vind ik zo interessant. Ik vind het zo jammer dat ie afgelopen is En er komt weer een nieuwe en eigenlijk wil ik die ook gaan doen maar die duurt twee jaar. De vorige waren een half jaar en twee jaar vind ik wel heel erg veel. Het is een avond in de week, drie uur En uhm ik zei al dat ik begin van dit jaar niet heb gewerkt want ik ben depressief geweest. En eigenlijk wilde ik maar ik was er gewoon niet tot in staat, de lessen die we gevolgd hebben om die uit te werken op de computer. Ik schrijf ontzettend veel, ik schrijf de hele avond door Ik schrijf meestal gemiddeld acht a-4tjes per avond en die wilde ik uitwerken. Nou dat is er niet van gekomen ik heb het wel allemaal gescheiden opgeschreven op onderwerp En ik ben nog wel van plan dit uit te gaan werken. Ik denk met mijn nieuwe baan, hè waarmee ik ga beginnen in X. Als ik die uhm als het niet te intensief is, hoop ik dat te combineren. Dat is mijn twijfel eigenlijk een beetje Mijn man die zegt, toen ik ontslag nam bij de belasting, vond hij dat erg jammer. Maar dat is meer, dat heeft meer te maken met uhm ja als ik als een Turk hoort dat ik bij de belasting werk vinden ze dat gelijk dan heb je de top bereikt voor de Turken. Heel erg, ja heel erg. Een neef van mijn man die nu 25 is die hoorde dat, twee jaar geleden gingen we verhuizen intern van etage 15 naar 17, die dacht gelijk dat ik ook meer salaris zou krijgen daarbij. ( ) En die is hier geboren. Dus dat houdt ook in dat geeft ook aan hoe hoe ze dan

over mij denken als ze horen dat ik bij de belasting werk. En daarom vond hij het jammer, het heeft heel veel aanzien. En dan neem je niet zomaar ontslag en ik dus wel. ((lacht)) En uhm mijn man heeft altijd gezegd 'je hoeft van mij niet te werken'. Want sinds wij samenwonen wil hij nooit dat ik de huur betaal. Dat ik niet betaal aan de vaste lasten hier, hij moet voor mij zorgen. Dat zit er heel erg in. Als het niet anders kan maar in principe moet de man altijd voor de vrouw zorgen. Hij heeft nooit een cent gevraagd aan mij. Hij betaald altijd alle vaste lasten. ( ) Als jij jezelf vermaakt, ik niet dat je thuis gaat hangen op de bank, ga je de hele dag sporten of fietsen of maakt me niet uit wat je gaat doen of studeren of van mij hoeft je niet te werken. Maar ik denk niet dat ik te lang zonder werk zou kunnen. Maar ik heb altijd wel gewerkt eigenlijk. ( ) en als ik er dan nog een studie bij wil doen en het paardrijden en ik zwem een keer in de week dan uh ( ) Er zijn dingen waar ik tegen aanloop en uh een is dan – ben uh al langer leren om teksten te leren en ik ben serieus begonnen met bidden nu ruim een week geleden. Ik zag er ook enorm tegenop. De wassing ( ) Met een koptelefoon en een boekje erbij voor de bewegingen en de tekst. Maar het is veel makkelijker dan ben je er een beetje doorheen en dan ( ). Plus dat ik (niet vrij ben) met de ramadan Twee jaar geleden had ik de ramadan doorgebracht in Turkije en als je dan de imam dus de oproepen hoort en en die familie is natuurlijk islamitisch en ook dat bidden dat was gewoon super. Uhm hier is dat veel minder, wel met mijn man thuis ( ) en mijn moeder is toch wel heel open, toch wel ze probeert het te begrijpen uh maar als ik ga bidden hoe ga ik dat dan zeggen naar mijn ouders toe. Als ik dan ook daar ga bidden als ik bij mijn ouders ben. Ik logeer vaak bij ze. Voor mijn dochter kan ik het al al niet bespreekbaar maken dus dan zo ik alles moeten bewaren voor 's avonds. Dat zal ik ook bij mijn ouders doen omdat ik niet wil dat hun denken dat ik heel extreem ga worden. Ze zijn ook veel te bang dat ik met een hoofddoek ga lopen. Omdat ik sowieso X het autismeverhaal van haar ik denk dat zij mij niet meer zou kunnen accepteren en me nooit meer zou willen zien. En ik denk dat zij daar ook niet in zal veranderen. Dat is een groot punt waar ik over twijfel nog. Dus daar heb ik nog het een en ander uit te zoeken van wat kan ik wel en in hoeverre schaad ik haar daarmee. Het is niet altijd eigenwijzigheid maar soms kan zij ook niet anders. Beetje een heikel punt dat weet ik nog niet. Maar aan de andere kant ben ik daar nu nog niet aan toe. Omdat ik dan uh als ik daarvoor zou kiezen dan zou ik ook moeten besluiten nooit meer naar het strand gaan, geen zonzakanties meer, dus niet wat we nu doen. Want ik zie mezelf niet in zo burkini of hoe dat dan ook heet te gaan zonnen of zwemmen of wat dan ook. Dus ik ben er A nog niet aan toe en B voor mijn ouders vind ik het ook minder.

C: Hoe denk je dat dat beoordeeld wordt?

I: Uhm ik denk ik heb altijd toen mijn dochter kleiner was, ik heb altijd gezegd ik wil alle pijn wel dragen als het haar maar bespaart kan worden. En ook hierin geldt dat weer. Als ik hierop beoordeeld zou worden dan is dat mijn verantwoordelijkheid. Ik probeer naar de buitenwereld toe – door mijn gedrag te laten zien dat de islam mooi is. En dat doe ik ook ook naar mijn ouders toe en ik heb ook nog een nucht dat is eigenlijk een beetje mijn zusje, mijn alles een beetje. En ook naar hun toe. Ik probeer maar gewoon door mijn gedrag, door meer behulpzaam te zijn, meer geduldig te zijn, altijd te helpen met van alles en nog wat hoop ik dan dat dat ik ze in laat zien wat het als persoon betekent om moslim te zijn. Als ik er nu naartoe ga logeren dan ga ik ook koken en ik ga ook meer uit de handen van mijn ouders uh van mijn moeder halen en schoonmaken uh. Ja daar ben ik zeker in veranderd en ik hoop ook door die veranderen dat ze denken dat is, ik hoop niet dat ze denken dat doet ze omdat X dat met haar doet ik hoop dat ze denken dat doet X omdat hij uh vanuit zijn geloof. Dat zeg ik ook weleens tegen mijn moeder. Soms zegt mijn moeder van uh ohw laatst nog vorige week. Mijn moeder is geopereerd en ik ben daar een paar dagen naartoe gegaan en dan zegt hij waarom ga je woensdag je kan maandag toch al gaan om te helpen. Ik zeg denk maar niet dat we dan met heel de familie rond het bed gaan staan dus ik ga woensdag en ik heb met mama

overlegd en mama vond het prima. Jajaja oké was wel een beetje moeilijk dan. Dan laat ik wel duidelijk zien merken dat ik goed voor ze wil zorgen. Nou ben ik even mijn verhaal kwijt. -- Dat laat ik zien door mijn gedrag maar af en toe benoem ik het uh doordat ik dan zeg dat ik het ook zo zie door de islam. Oh dat wilde ik zeggen. Ik ben naar mijn ouders toe gegaan om daar te helpen en dat ze zeggen goh je moet X maar bedanken dat je weer een paar dagen weg mag uit X. En uh maar dat hoeft niet want hij vindt het belangrijk dat ik goed voor jullie zorg, dat is een hele belangrijke prioriteit van hem en dat staat hoog in het vaandel en dat is ook vanuit de islam zo. En op die manier laat ik af en toe het woord islam vallen. Maar dat is wel moeilijk hoor. Omdat mijn vader dan weleens discussie wil aangaan met mij en dan zegt mijn moeder X kom nou. Dat doe ik ook met oma de moeder van moeder, nu 91. Die woont in X en dat is ongeveer 80 kilometer. Uh zorg wel dat als ik in X ben, dan geef ik aan mijn moeder toe aan van ik wil wel even naar mijn oma. Omdat ik weet dat mijn moeder dat stuk niet wil rijden alleen en voor mij maakt dat niet uit. En mijn vader heeft niet altijd even veel zin. Dus dan ga ik met mijn moeder naar X. Maar dat doe ik ook om te laten zien van als er iets nodig is dan ben ik er ook voor je en dan doe we dat samen. Als jij het niet alleen kan dan doe ik dat met jou. En dat deed ik voorheen nooit. Voorheen ging ik naar mijn ouders en dan stond het eten klaar en dan was het wel goed en nu ga ik gewoon koken daar. Mijn moeder is gek op de Turkse rijst, mijn moeder is gek op de Turkse soep en die ga ik dan ook vaak maken daar.

Einde interview